

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS

ÉS

AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS

EGYSÉGES SZERKEZETBE FOGLALT VÁLTOZATA

(2016/C 202/01)

Tartalomjegyzék

	Oldal
AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS EGYSÉGES SZERKEZETBE FOGLALT VÁLTOZATA	13
PREAMBULUM	15
I. CÍM KÖZÖS RENDELKEZÉSEK	16
II. CÍM A DEMOKRATIKUS ELVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	20
III. CÍM AZ INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	22
IV. CÍM A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	27
V. CÍM AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK	28
1. fejezet Az Unió külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezések ...	28
2. fejezet A közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó különös rendelkezések	30
1. szakasz Közös rendelkezések	30
2. szakasz A közös biztonság- és védelempolitikára vonatkozó rendelkezések	38
VI. CÍM ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	41
AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS EGYSÉGES SZERKEZETBE FOGLALT VÁLTOZATA	47
PREAMBULUM	49
ELSŐ RÉSZ ALAPELVEK	50
I. CÍM AZ UNIÓ HATÁSKÖREINEK TÍPUSAI ÉS TERÜLETEI	50
II. CÍM ÁLTALÁNOSAN ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK	53
MÁSODIK RÉSZ A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA ÉS AZ UNIÓS POLGÁRSÁG	56
HARMADIK RÉSZ AZ UNIÓ BELSŐ POLITIKÁI ÉS TEVÉKENYSÉGEI	59
I. CÍM BELSŐ PIAC	59
II. CÍM AZ ÁRUK SZABAD MOZGÁSA	59
1. fejezet Vámunió	60

	Oldal
2. fejezet Vámügyi együttműködés	61
3. fejezet A tagállamok közötti mennyiségi korlátozások tilalma	61
III. CÍM MEZŐGAZDASÁG ÉS HALÁSZAT	62
IV. CÍM A SZEMÉLYEK, A SZOLGÁLTATÁSOK ÉS A TŐKE SZABAD MOZGÁSA	65
1. fejezet Munkavállalók	65
2. fejezet Letelepedési jog	67
3. fejezet Szolgáltatások	70
4. fejezet Tőke- és fizetési műveletek	71
V. CÍM A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG	73
1. fejezet Általános rendelkezések	73
2. fejezet A határok ellenőrzésével, a menekültügyel és a bevándorlással kapcsolatos politikák	75
3. fejezet Igazságügyi együttműködés polgári ügyekben	78
4. fejezet Igazságügyi együttműködés büntetőügyekben	79
5. fejezet Rendőrségi együttműködés	83
VI. CÍM KÖZLEKEDÉS	85
VII. CÍM A VERSENYRE, AZ ADÓZÁSRA ÉS A JOGSZABÁLYOK KÖZELÍTÉSÉRE VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK	88
1. fejezet Versenyszabályok	88
1. szakasz Vállalkozásokra vonatkozó szabályok	88
2. szakasz Állami támogatások	91
2. fejezet Adórendelkezések	93
3. fejezet Jogszabályok közelítése	94
VIII. CÍM GAZDASÁG- ÉS MONETÁRIS POLITIKA	96
1. fejezet Gazdaságpolitika	97
2. fejezet Monetáris politika	102
3. fejezet Intézményi rendelkezések	105

	Oldal
4. fejezet Azon tagállamokra vonatkozó különös rendelkezések, amelyek pénzneme az euro	106
5. fejezet Átmeneti rendelkezések	107
IX. CÍM FOGLALKOZTATÁS	112
X. CÍM SZOCIÁLPOLITIKA	114
XI. CÍM AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP	119
XII. CÍM OKTATÁS, SZAKKÉPZÉS, IFJÚSÁG ÉS SPORT	120
XIII. CÍM KULTÚRA	121
XIV. CÍM NÉPEGÉSZSÉGÜGY	122
XV. CÍM FOGYASZTÓVÉDELEM	124
XVI. CÍM TRANSZEURÓPAI HÁLÓZATOK	124
XVII. CÍM IPAR	126
XVIII. CÍM GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ	127
XIX. CÍM KUTATÁS, TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉS ÉS ÚRKUTATÁS	128
XX. CÍM KÖRNYEZET	132
XXI. CÍM ENERGIA	134
XXII. CÍM IDEGENFORGALOM	135
XXIII. CÍM POLGÁRI VÉDELEM	135
XXIV. CÍM IGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS	136
NEGYPEDIK RÉSZ A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK TÁRSULÁSA	137
ÖTÖDIK RÉSZ AZ UNIO KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGE	139
I. CÍM AZ UNIO KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	139
II. CÍM KÖZÖS KERESKEDELEMPOLITIKA	139
III. CÍM EGYÜTTMŰKÖDÉS HARMADIK ORSZÁGOKKAL ÉS HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS	141
1. fejezet Fejlesztési együttműködés	141
2. fejezet Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés	142
3. fejezet Humanitárius segítségnyújtás	143

	Oldal
IV. CÍM	KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK 144
V. CÍM	NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK 144
VI. CÍM	AZ UNIÓ KAPCSOLATAI NEMZETKÖZI SZERVEZETEKSEL ÉS HARMADIK ORSZÁGOKKAL, VALAMINT AZ UNIÓ KÜLDÖTT- SÉGEI 147
VII. CÍM	SZOLIDARITÁSI KLAUZULA 148
HATODIK RÉSZINTÉZMÉNYI ÉS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK 149	
I. CÍM	INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK 149
1. fejezet	Az intézmények 149
1. szakasz	Az Európai Parlament 149
2. szakasz	Az Európai Tanács 152
3. szakasz	A Tanács 153
4. szakasz	A Bizottság 155
5. szakasz	Az Európai Unió Bírósága 157
6. szakasz	Az Európai Központi Bank 167
7. szakasz	A Számvevőszék 169
2. fejezet	Az Unió jogi aktusai, az elfogadásukra vonatkozó eljárások és egyéb rendelkezések 171
1. szakasz	Az Unió jogi aktusai 171
2. szakasz	A jogi aktusok elfogadására vonatkozó eljárások és egyéb rendelkezések 173
3. fejezet	Az Unió tanácsadó szervei 177
1. szakasz	A Gazdasági és Szociális Bizottság 177
2. szakasz	A Régiók Bizottsága 178
4. fejezet	Az Európai Beruházási Bank 180
II. CÍM	PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK 181
1. fejezet	Az Unió saját forrásai 181
2. fejezet	Többéves pénzügyi keret 182
3. fejezet	Az Unió éves költségvetése 183
4. fejezet	A költségvetés végrehajtása és a felmentés 186

	Oldal
5. fejezet Közös rendelkezések	187
6. fejezet Küzdelem a csalás ellen	188
III. CÍM MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS	189
HETEDIK RÉSZ ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	192
JEGYZŐKÖNYVEK	201
(1.) Jegyzőkönyv a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről	203
(2.) Jegyzőkönyv a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról	206
(3.) Jegyzőkönyv Európai Unió Bíróságának alapokmányáról	210
(4.) Jegyzőkönyv a központi bankok európai rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról	230
(5.) Jegyzőkönyv az Európai Beruházási Bank alapokmányáról	251
(6.) Jegyzőkönyv az Európai Unió intézményeinek, egyes szerveinek, hivatalainak és szervezeti egységeinek székhelyéről	265
(7.) Jegyzőkönyv az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről	266
(8.) Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben az uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozásáról	273
(9.) Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (4) bekezdésének és az európai unió működéséről szóló szerződés 238. cikke (2) bekezdésének egyrészt 2014. november 1. és 2017. március 31. közötti, másrészt 2017. április 1-jétől kezdődő végrehajtásáról szóló tanácsi határozatról	274
(10.) Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkével létrehozott állandó strukturált együttműködésről	275
(11.) Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkéről	278
(12.) Jegyzőkönyv a túlzott hiány esetén követendő eljárásról	279
(13.) Jegyzőkönyv a konvergenciakritériumokról	281
(14.) Jegyzőkönyv az eurocsoportról	283

		Oldal
(15.) Jegyzőkönyv	egyes Nagy Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára vonatkozó rendelkezésekről	284
(16.) Jegyzőkönyv	egyes Dániára vonatkozó rendelkezésekről	287
(17.) Jegyzőkönyv	Dániáról	288
(18.) Jegyzőkönyv	Franciaországról	289
(19.) Jegyzőkönyv	az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról	290
(20.) Jegyzőkönyv	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. cikke egyes vonatkozásainak az egyesült királyságra és írországra történő alkalmazásáról	293
(21.) Jegyzőkönyv	az Egyesült Királyságnak és írországnak a szabadságon, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről	295
(22.) Jegyzőkönyv	Dánia helyzetéről	298
(23.) Jegyzőkönyv	a külső határok átlépését illetően a tagállamok külkapcsolatairól	303
(24.) Jegyzőkönyv	az Európai Unió tagállamainak állampolgárai számára nyújtott menedékjogról	304
(25.) Jegyzőkönyv	a megosztott hatáskörök gyakorlásáról	306
(26.) Jegyzőkönyv	az általános érdekű szolgáltatásokról	307
(27.) Jegyzőkönyv	a belső piacról és a versenyről	308
(28.) Jegyzőkönyv	a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról	309
(29.) Jegyzőkönyv	a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről	311
(30.) Jegyzőkönyv	az Európai Unió Alapjogi Chartájának Lengyelországra és az Egyesült Királyságra történő alkalmazásáról	312
(31.) Jegyzőkönyv	a Holland Antillákon finomított kőolajtermékeknek az Európai Unióba történő behozataláról	314
(32.) Jegyzőkönyv	a Dániában történő ingatlanszerzésről	317
(33.) Jegyzőkönyv	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 157. cikkéről ..	318

	Oldal
(34.) Jegyzőkönyv a Grönlandra vonatkozó különös szabályokról	319
(35.) Jegyzőkönyv Írország alkotmányának 40.3.3. cikkéről	320
(36.) Jegyzőkönyv az átmeneti rendelkezésekről	321
(37.) Jegyzőkönyv az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a szén- és acélipari kutatási alapról	327
AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS MELLÉKLETEI ...	329
I. melléklet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 38. cikkében hivatkozott lista	331
II. melléklet Tengerentúli országok és területek amelyekre az Európai Unió működéséről szóló szerződés negyedik részének rendelkezéseit kell alkalmazni	334
a 2007. december 13-án aláírt Lisszaboni Szerződést elfogadó kormányközi konferencia zárónyilatkozatához csatolt NYILATKOZATOK	335
A. A SZERZŐDÉSEK RENDELKEZÉSEIRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK	337
1. Nyilatkozat az Európai Unió Alapjogi Chartájáról	337
2. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdéséről	337
3. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 8. cikkéről	337
4. Nyilatkozat az Európai Parlament összetételéről	337
5. Nyilatkozat az Európai Parlament összetételéről szóló határozattervezettel kapcsolatos európai tanácsi politikai megállapodásáról	337
6. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 15. cikkének (5) és (6) bekezdéséről, 17. cikkének (6) és (7) bekezdéséről, valamint 18. cikkéről	338
7. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (4) bekezdéséről és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 238. cikkének (2) bekezdéséről	338
8. Nyilatkozat a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában az Európai Tanács és a Külügyek Tanácsa elnökségével kapcsolatban meghozandó gyakorlati intézkedésekről	340
9. Nyilatkozat a Tanács elnökségének gyakorlásáról szóló európai tanácsi határozatra vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének (9) bekezdéséről	341
10. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkéről	342
11. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (6) és (7) bekezdéséről	342
12. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 18. cikkéről	342

	Oldal
13. Nyilatkozat a közös kül- és biztonságpolitikáról	343
14. Nyilatkozat a közös kül- és biztonságpolitikáról	343
15. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 27. cikkéről	343
16. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 55. cikke (2) bekezdéséről	344
17. Nyilatkozat az uniós jog elsőbbségéről	344
18. Nyilatkozat a hatáskörök elhatárolásáról	344
19. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8. cikkéről	345
20. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikkéről	345
21. Nyilatkozat a személyes adatok védelméről a büntetőügyekben folytatott igazság- ügyi, valamint a rendőrségi együttműködés területén	345
22. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 48. és 79. cikkéről	346
23. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 48. cikkének második bekezdéséről	346
24. Nyilatkozat az Európai Unió jogi személyiségéről	346
25. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. és 215. cikkéről	346
26. Nyilatkozat valamely tagállamnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének V. címén alapuló intézkedésen való kívülmaradásáról	346
27. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 85. cikke (1) bekez- désének második albekezdéséről	347
28. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 98. cikkéről	347
29. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke (2) bekez- désének c) pontjáról	347
30. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkéről	347
31. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 156. cikkéről	348
32. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 168. cikke (4) bekez- désének c) pontjáról	348
33. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 174. cikkéről	349
34. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 179. cikkéről	349
35. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 194. cikkéről	349

	Oldal
36. Nyilatkozat a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó nemzetközi megállapodások tagállamok általi megtárgyalásával és megkötésével kapcsolatosan az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkéről	349
37. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 222. cikkéről	349
38. Nyilatkozat a Bíróság főtanácsnokainak számával összefüggésben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 252. cikkéről	350
39. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkéről	350
40. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 329. cikkéről	350
41. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikkéről	350
42. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 352. cikkéről	351
43. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 355. cikke (6) bekezdéséről	351
B. A SZERZŐDÉSEKHEZ CSATOLT JEGYZŐKÖNYVEKRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK	352
44. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkéről	352
45. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (2) bekezdéséről	352
46. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3) bekezdéséről	352
47. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3), (4) és (5) bekezdéséről	352
48. Nyilatkozat a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyvről	353
49. Nyilatkozat Olaszországról	353
50. Nyilatkozat az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv 10. cikkéről	354
C. A TAGÁLLAMOK NYILATKOZATAI	355
51. A Belga Királyság nyilatkozata a nemzeti parlamentekről	355
52. A Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió jelképeiről	355
53. A Cseh Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájáról	355

	Oldal
54. A Németországi Szövetségi Köztársaság, Írország, a Magyar Köztársaság, az Osztrák Köztársaság és a Svéd Királyság nyilatkozata	356
55. A Spanyol Királyságnak, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a nyilatkozata	356
56. Írország nyilatkozata az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikkéről	356
57. Az Olasz Köztársaság nyilatkozata az Európai Parlament összetételéről	357
58. A Lett Köztársaság, a Magyar Köztársaság és a Máltai Köztársaság nyilatkozata a közös pénz nevének a Szerződésekből szereplő írásmódjáról	357
59. A Holland Királyság nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 312. cikkéről	357
60. A Holland Királyság nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 355. cikkéről	358
61. A Lengyel Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájáról	358
62. A Lengyel Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájának Lengyelországra és az Egyesült Királyságra történő alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvről	358
63. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az „állampolgár” kifejezés meghatározásáról	358
64. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az európai parlamenti választásokra vonatkozó választójogról	358
65. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. cikkéről	359
Megfelelési táblázatok	361
Az Európai Unióról szóló szerződés	361
Az Európai Unió működéséről szóló szerződés	366